

travelbook

Praga

Bezdroża

Mistrzowska
ochrona **ERGO**
HESTIA[®]

Autor: Aleksander Strojny

Redaktor prowadzący: Miron Kokosiński

Redakcja: Katarzyna Byrtek

Korekta: Mariusz Miodek

Skład: MSP Studio Magdalena Suchy-Polańska

Redakcja techniczna: Miron Kokosiński

Opracowanie kartograficzne: Magdalena Kroczak

Źródło danych kartograficznych: OpenStreetMap contributors;

www.opendatacommons.org/licenses/odbl

Projekt okładki: Ewa Jarocka; materiały graficzne na okładce zostały wykorzystane za zgodą Shutterstock Images LLC.

Wszelkie prawa zastrzeżone. Nieautoryzowane rozpowszechnianie całości lub fragmentu niniejszej publikacji w jakiegokolwiek postaci jest zabronione. Wykonywanie kopii metodą kserograficzną, fotograficzną, a także kopiowanie książki na nośniku filmowym, magnetycznym lub innym powoduje naruszenie praw autorskich niniejszej publikacji.

Wszystkie znaki występujące w tekście są zastrzeżonymi znakami firmowymi bądź towarowymi ich właścicieli.

Autorzy oraz wydawnictwo Helion dołożyli wszelkich starań, by zawarte w tej książce informacje były kompletne i rzetelne. Nie biorą jednak żadnej odpowiedzialności ani za ich wykorzystanie, ani za związane z tym ewentualne naruszenie praw patentowych lub autorskich. Autor oraz wydawnictwo Helion nie ponoszą również żadnej odpowiedzialności za ewentualne szkody wynikłe z wykorzystania informacji zawartych w książce.

Wydawnictwo Helion

ul. Kościuszki 1c, 44-100 Gliwice

tel.: 32 2309863

e-mail: redakcja@bezdroza.pl

księgarnia internetowa: <http://bezdroza.pl>

Drogi Czytelniku!

Jeżeli chcesz ocenić tę książkę, zajrzyj pod adres:

<http://bezdroza.pl/user/opinie/?beptr3>

Możesz tam wpisać swoje uwagi, spostrzeżenia, recenzję.

Wydanie III

ISBN: 978-83-283-4117-3

Copyright © Helion, 2018

- **Kup książkę**
- **Poleć książkę**
- **Oceń książkę**
- **Księgarnia internetowa**
- **Lubię to!**
- **Nasza społeczność**

Spis treści

ATRAKcje PRAGI	7
INFORMACJE PRAKTYCZNE	13
PRZED WYJAZDEM	15
Wybór czasu podróży	15
Źródła informacji	15
Formalności	16
DOJAZD	19
Samolotem	19
Samochodem	19
Pociągiem	19
Autobusem	21
▶ PIWIARNIE I GOSPODY	22
NA MIEJSCU	25
Komunikacja	25
Noclegi	26
Wyżywienie	27
INFORMATOR A-Z	29
▶ CO PRZYWIEŹĆ Z PRAGI?	30
INFORMACJE KRAJOZNAWCZE	35
KRAJOZNAWCZE ABC	37
Geografia	37
Historia	40
SPOŁECZEŃSTWO	45
Życie codzienne	45
Religia	46
Język	47
▶ MIASTO W LITERATURZE	48

KULTURA I SZTUKA	52
Rozwój miasta	52
Praga romańska	52
Praga gotycka	53
Praga renesansowa i barokowa	56
Praga XIX stulecia	58
Praga nowoczesna	59
Literatura	61
Muzyka klasyczna	63
Film	63
ZWIEDZANIE PRAGI	65
Stare Miasto	66
Mała Strana	97
Hradczany	108
Zamek Praski	115
Nowe Miasto	130
Wyszehrad	146
Okolice Pragi	152
Rotundy i ruiny	152
Zielona Praga	154
NOCLEGI	159
WYŻYWIENIE	162
SŁOWNICZEK	165
INDEKS	170

NAJCIĘKAWSZE BUDOWLE

Dom Miejski – najpiękniejszy secesyjny budynek w Czechach. W 1918 r. w tym miejscu ogłoszono niepodległość Czechosłowacji.

Dom Pod Czarną Madonną – kubistyczny dom, zaprojektowany w latach 1911–12 przez Josefa Gočára, to architektoniczna perła na skalę europejską.

Tańczący Dom – budynek powstał przy wлтаwskim nabrzeżu i jest to jeden z najważniejszych projektów zrealizowanych po 1989 roku. Składa się z dwóch przylutonych do siebie wież, niczym para Fred Astaire i Ginger Rogers w tańcu.

Willa Mullera – niepozorna z zewnątrz i zachwycająca w środku przepiękna funkcjonalistyczna willa. Stoi od czasów międzywojennych w dzielnicy Ořehovka.

Katedra św. Wita – najważniejsza praska świątynia. Powstała niemal sześć wieków – od czasów Karola IV do lat 20. XX w., dlatego łączy w sobie różne style architektoniczne – gotyk, renesans i neogotyki.

Atrakcje Pragi

Kup książkę

Poleć książkę

NAJWAŻNIEJSZE MIEJSCA

Rynek Staromiejski – na tym głównym placu miasta przez wieki koncentrowało się życie. Wokół stoją przepiękne zabytkowe kamieniczki, a na środku króluje pomnik Jana Husa. Nie można ominąć także ratusza z wyjątkowym XV-wiecznym Zegarem Orloj.

Most Karola – ponadpięćsetmetrowy most jest symbolem Pragi. Nic dziwnego, bo dwa brzegi Wełtawy łączy już od 1357 r. Jego ozdobą jest galeria trzydziestu grup rzeźb stawianych już od XVII stulecia.

Mała Strana – jedna z bardziej urokliwych części Pragi, z mnóstwem zabytkowych budowli. Pełna turystów, ale wystarczy zejść z głównego szlaku, prowadzącego z mostu Karola na zamek, by odkryć własny labirynt uliczek.

Kup książkę

Poleć książkę

Zamek Praski – najciekawszy, a zarazem najstarszy obiekt Pragi. Od czasu grodziska, znajdującego się tutaj już w IX w., zamek nieustannie przebudowywano. W jego centrum wznosi się katedra św. Wita. Nieślabnącą popularnością cieszy się Złota Uliczka, przy której stoją miniaturowe kolorowe domki.

Plac Waclawa – wielkomiński bulwar, który żyje o każdej porze dnia i nocy. Góruje nad nim budynek Muzeum Narodowego, przed którym stoi słynny pomnik św. Waclawa. Plac był świadkiem najważniejszych wydarzeń w XX-wiecznej historii Czechosłowacji i Czech.

Kup książkę

Poleć książkę

NAJCIEKAWSZE MUZEA I GALERIE

Galeria Malarstwa Zamku Praskiego – większość cennych obrazów pochodzi ze zbiorów cesarza Rudolfa. Zobaczyć tu można dzieła mistrzów europejskich XVI i XVII w., od Tycjana do Rubensa.

Rudolfinum – choć kojarzy się głównie z filharmonią, to mieści również jedną z bardziej prestiżowych galerii, specjalizującą się w przeglądowych wystawach sztuki współczesnej, zarówno czeskiej, jak i zagranicznej.

Muzeum Żydowskie w Pradze – wystawy organizowane są w kilku synagogach na Józefowie. W Synagodze Klausovej podziwiać można przedmioty związane z bogatą historią Żydów, w Synagodze Wysokiej kolekcję tkactwa, a w Synagodze Maisela – pamiątki historii Żydów z Czech i Moraw.

Pałac Schwarzenbergów – XVI-wieczny budynek na Placu Hradczańskim ozdobiony jest renesansowymi sgraffitami. Wewnątrz jest prezentowana wystawa dotycząca czeskiego baroku i renesansu.

Muzeum Narodowe – instytucja powstała w 1818 r. Główna siedziba mieści się przy placu Waclawa, a po całej Pradze rozsiane są jego oddziały specjalizujące się w poszczególnych epokach.

Kup książkę

Poleć książkę

MIEJSCA PRZYJAZNE DZIECIOM

Ogród zoologiczny – jeden z najpiękniejszych w Europie, zbudowany w latach 1924–31 na obszarze ponad 60 ha. Atrakcją jest wyciąg krzeselkowy, z którego można obserwować zwierzęta.

Petřín – wielki park na zboczu niedaleko Zamku Praskiego. Znajdują się tu nie tylko świetne trasy spacerowe, ale też kolejka na szczyt, gdzie można się wdrapać na miniaturę wieży Eiffla, zabawić w labiryncie luster lub zajrzeć do planetarium.

Restauracja Vytopna – w Vytopnie frajdę z miniaturowych torów ma cała restauracja, bo do każdego stolika napoje dowożą miniaturowe pociągi towarowe.

Ogród Franciszkański – cicha oaza w środku miasta. Przy dobrej pogodzie niemal oblegany przez prażan, którzy popijają tu kawę lub czytają książki. Dzieciom spodoba się spory plac zabaw i najpopularniejsza lodziarnia w pasażu Světozor.

Złota Uliczka – nawet jeśli dzieci nie docenią historycznej wartości całego Zamku Praskiego, spodoba im się Złota Uliczka, przy której stoją maleńskie barwne domki. Przy wyjściu z uliczki mieści się Muzeum Zabawek.

Kup książkę

Poleć książkę

Stare Miasto

Zwiedzanie miasta na ogół rozpoczyna się przejściem Drogą Królewską, tj. szlakiem, którym od średniowiecza podążały orszaki królewskie, poselskie oraz odbywały się inne oficjalne wjazdy zwane z łacińska ingresami – analogie do podobnej drogi w Krakowie są oczywiste. Rozpoczynamy od Starego Miasta (*Staré Město*); łatwo tu dotrzeć rozmaitymi środkami komunikacji. Na południe od tłocznej stacji metra Můstek znajduje się słynne Václavské náměstí, centrum handlowo-pamiątkarskie zakończone monumentalnym gmachem **Muzeum Narodowego** oraz nie mniej okazałą statuą konną św. Wacława. Můstek ('mostek') swoją nazwę zawdzięcza pomostowi przerzuconemu przez fosę, wiodącemu do jednej z 13 średniowiecznych staromiejskich bram: do Bramy

Havelskiej – była to jedna z najpopularniejszych dróg pomiędzy Starym a Nowym Miastem. Kiedy na początku XVI w. fosa została zasypana, pomost stracił swoją funkcję.

Poruszanie się po zabytkowym centrum Pragi jest bardzo łatwe i możliwe nawet bez planu miasta, jako że do najważniejszych punktów turystycznych prowadzą specjalnie ustawione drogowskie, również w języku angielskim – brązowe tabliczki z białymi literami. Budowle w centrum historycznym Pragi mają podwójną numerację (niebieskie i czerwone tabliczki); na użytek tego przewodnika będziemy stosować numerację starszą, pamiętając jeszcze

czasy Habsburgów, w mieście oznaczoną czerwonymi tabliczkami.

HISTORIA

Pierwotne miasto składało się z Większego Miasta, czyli miasta właściwego, i osady kolonistów, tzw. Miasta św. Gawła. Było to jedno z największych miast średniowiecznej Europy, którego rozwój zahamowało dopiero założenie Nowego Miasta w 1348 r. Na Starym Mieście władza i wpływy należały do kół zamożnego patrycjatu i rzemieślników, które po wojnach husyckich urosły w siłę na tyle, by narzucić swą przewagę także innym miastom praskim. Kres tej politycznej przewadze położyli Habsburgowie w 1547 r., likwidując samorządną pozycję i polityczną rolę mieszczaństwa. Tak naprawdę Stare Miasto nigdy się już z tej zależności nie podniosło, nawet w czasie powstania lat 1618–20. Tylko dzięki tradycji oraz położeniu w urbanistycznym jądrze powstającej w XVIII w. metropolii, po zjednoczeniu Pragi właśnie

Dojazd

Najłatwiej dojechać metrem, wysiadając na stacji przesiadkowej linii A i B, czyli na stacji Můstek.

Można też wysiąść na jednym z następujących przystanków tramwajowych: Staroměstská (2, 17, 18), Náměstí Republiky (3, 6, 14, 15, 24, 26), Národní třída (2, 9, 18, 22), Národní divadlo (2, 9, 17, 18, 22).

w ratuszu Starego Miasta ulokowano serce stolicy Czech.

WARTO ZOBACZYĆ

Wędrowkę zaczynamy u stóp 65-metrowej **Bramy Prochowej** (*Prašná brána*), znajdującej się u początku ulicy Na Příkopě. Ciąg tej ulicy pokrywa się z granicą Starego i Nowego Miasta (domy po prawej stronie należą do Starego, a po przeciwnej do Nowego Miasta). Zainteresowani mogą się wspiąć na galerijkę wieży, by obejrzeć rozciągający się z niej

Kup książkę

Poleć książkę

Podążając dalej naszą trasą, skręcamy w prawo w ulicę Dušný. Po prawej stronie widzimy barokową bryłę **kościół św. Salvatora**, który wybudowano w latach 1611–14 dla Praskiej Niemieckiej Gminy Luteranckiej. Luteranie od lat starali się bezskutecznie o swój kościół na Starym Mieście. Przeszkodą okazała się niechęć czeskiego mieszczaństwa do rosnącej w siłę większości niemieckiej w Pradze rudolfrńskiej. Opisywana świątynia została wzniesiona dzięki zbiórkom pieniężnym prowadzonym na szeroką skalę nie tylko w Czechach. Był to wyraz jedności obozu antyhabsburskiego w okresie przed wybuchem wojny trzydziestoletniej. W kilka lat po klęsce na Białej Górze kościół przejęli paulini. Pierwotną gotycko-renesansową fasadę świątyni zbarokizowano. W końcu XVIII w. w kościele mieściła się mennica, a w 1863 r. na powrót gmina ewangelicka.

Idąc ulicą Týnską, docieramy do budowli, której wygląd najbardziej zapada w pamięć, zwłaszcza widok strzelających ku niebu dwu monumentalnych wież. ★ **Kościół NMP Tyńskiej** (*Týnský chrám*) razem z otaczającymi go szczelnie kamienicami tworzy jeden z najbardziej uroczych zakątków

Pragi. Trójnawową świątynię budowaną grubo ponad 100 lat (koniec XIV-początek XVI w.) wypełnia wiele nagrobków i tablic epitafijnych. Przy jej budowie pracowała słynna, założona przez Piotra Parléřa, strzecha budowniczych katedr (tak w średniowieczu nazywano cech budowniczych, do którego należeli wszyscy potrzebni do wzniesienia gotyckiego gmachu: cieśle, kamieniarze, architekci i in.). Tu pochowany został wybrany na praskiego arcybiskupa husyta Jan Rokycana, ponoć pogrzebane tutaj zostało także serce Jerzego z Podiebradów (szczyt kościoła wieńczyła figura tegoż króla z kielichem – symbolem husyckim), tu spoczęły również doczesne szczątki nadwornego astrologa Rudolfa II – znakomitego Tychona de Brahe. Z drewna zgromadzonego na potrzeby rozbudowy kościoła została w 1437 r. wzniesiona szubienica dla Jana Rohača i jego współkompanów. Kościół tyński pozostawał w rękach protestantów aż do 1621 r., będąc jedną z najważniejszych świątyń husyckich, a tym samym głównym miejskim kościołem Pragi. Po

bitwie pod Białą Górą jezuita objęli we władanie kościół i zamienili figurę husyckiego króla na posąg NMP.

Za kościołem znajduje się uroczy zaułek zwany z niemiecka Ungelt, a z czeska **Týn** – jest to pozostałość po wczesnośredniowiecznej samodzielnej osadzie handlowej oraz komorze celnej mającej własne dwie bramy (do XVI w.). Warto tu zajrzeć ze względu na dwa obiekty: **renesansową loggię pałacu Granovskich** (ok. 1560 r.) oraz stojący nieopodal (trzeba przejść przez

Ungelt i wyjść drugą bramą) barokowy **kościół św. Jakuba**.

Wchodzimy wreszcie na **★ Rynek Staro Miasta** (*Staroměstské nám.*). Główny plac miasta, na którym koncentrowało się codzienne życie mieszkańców, istniał tu już w XI stuleciu. Wokół rynku o powierzchni 9 tys. m² do XIII w. stały liczne domy mieszczkańskie. Dwa budynki, które od strony rynku przystają dołną kondygnacją kościoła NMP Tyńskiej, to: **dom Pod Białym Jednorożcem** (nr 603) – jak większość tutejszych kamienic stoi na romańskich fundamentach, piętro zbudowano w XIV w., elewację przebudowano w okresie baroku, a najwyższą kondygnację nadbudowano w XIX w. – oraz **budynek dawnej Szkoły Tyńskiej** (nr 604), gdzie od XV do XIX w. działała szkoła parafialna. Dziś w kamienicach mieszczą się popularne wystawy Salvadora Dalego i Alfonsa Muchy.

Płytę rynku otaczają również inne wspaniałe kamienice. Zaczniemy od domów, które sąsiadują od północy z fasadą kościoła tyńskiego. Pod nr. 605 stoi **dom Pod**

- ◀ Kościół NMP Tyńskiej jest wciśnięty między zabytkowe kamieniczki Starego Miasta

- ▲ Na płycie rynku warto odnaleźć praski południk, według którego kiedyś mierzono czas

Kamiennym Dzwonem, nazwany tak od XV-wiecznego, wykonanego w kamieniu dzwonu, znajdującego się na narożniku kamienicy (od strony ulicy Týnskiej), który wg starych podań przypominać ma dzwon wzywający do zwycięskiej bitwy przeciwko poganom za czasów księżnej Dragomiry. To jeden z najciekawszych zabytków architektury mieszczańskiej w Pradze. Stoi przy wschodniej pierzei rynku, pomiędzy pałacem Golz-Kinskich a arkadowym budynkiem dawnej Szkoły Týnskiej. Do lat 60. niedostrzegany przez turystów, ponieważ miał oryginalną, neobarokową elewację nadaną mu z końcem XIX w. Wieloletnie prace konserwacyjne i renowacyjne trwające do 1987 r. odsłoniły dawne, gotyckie dzieje kamienicy. Jej piwnice pochodzą z XIII stulecia, a elewacja i część zasadnicza – z XIV w. Po przywróceniu kamienicy pierwotnego kształtu ulokowano w niej siedzibę Galerii Miasta Pragi.

Pod nr. 606 stoi późnobarokowy **pałac Golz-Kinskich** 📍 **Pałac Golz-Kinských**

- ▲ Ratusz Starego Miasta to jeden z symboli Pragi

– www.ngprague.cz; czynny codz. 10.00–18.00, bilet normalny – 150 Kč, ulgowy – 80 Kč; obecnie ulokowano tu graficzne zbiory Galerii Narodowej, zbiory rysunku i grafiki. Wybudowany w latach 1755–65 w miejscu gotyckiego domu dla hr. Jana Arnošta Golza i odkupiony przez Františka Oldřicha Kinskiego w 1786 r. Około 1893 r. mieściło się tu gimnazjum, do którego uczęszczał Kafka. W 1948 roku z balkonu tyrady wygłaszał komunistyczny przywódca Klement Gottwald.

Prócz zwykłych targów, na rynku miało miejsce wiele wydarzeń politycznych o wymiarze historycznym. Tu życie stracili przywódcy ruchu husyckiego: kaznodzieja praski Jan Želivský w 1422 r. oraz 15 lat później Jan Rohač z Dubé. Inną egzekucję upamiętnia 27 krzyży umieszczonych w płycie rynku, tuż przed ratuszem. To pamiątka po zemście Habsburgów na powstańcach z czasów wojny trzydziestoletniej. Bezpośrednio po klęsce na Białej Górze (część Pragi) 21 czerwca

1621 r. ścięto w tym miejscu 27 przywódców tego buntu.

W XVIII w., kiedy zniesiono podział Pragi na pięć miast, Rynek Staromiejski, wówczas już okazały i w pełni ukształtowany, stał się centralnym placem wielkiej stolicy, a w XX stuleciu – widownią doniosłych manifestacji narodowych (1918), spędów ideologicznych (1948) czy demonstracji antykomunistycznych. Symbolem odrodzenia jest **pomnik Jana Husa** stojący w centrum rynku. W 1915 r. w czasie ceremonii odsłonięcia pomnika, która odbyła się wbrew zakazowi austriackich władz, prażanie zasłonili go ponownie masą kwiatów. Hus długo nie zaznał spokoju – najpierw hitlerowcy pokryli go swastykami, potem antykomuniści powiesili na nim czarny kir na znak żałoby po inwazji Armii Czerwonej, a obecnie z każdej strony oblegają go tłumy turystów.

Wędrując południową pierzeją rynku w kierunku Wełtawy, miniemy po drodze **dom Pod Żółtym Barankiem** (nr 551) ze wspianym renesansowym portalem z ok. 1520 r. Idąc dalej, pod nr. 548 odnajdziemy

▼ Pomnik Jana Husa na Ryнку Staromiejskim

barokowy **dom Pod Jednorożcem** z gotyckimi portalami, gdzie od 1848 r. szkołę muzyczną prowadził sam B. Smetana, o czym przypomina kamienna tablica. Kolejny wart baczniejszej uwagi budynek to dom nr 478, gdzie zobaczymy ciekawy XIV-wieczny portal i wykusz z tego samego okresu.

Najważniejszym budynkiem rynku jest **★ ratusz** 📍 **Staroměstska radnice**; www.staromestskaradnicepraha.cz; wewnątrz: codz. 9.00–19.00 (pn. od 11.00), bilet łączony do wewnątrz i na wieżę: normalny 250 Kč, ulgowy 150 Kč. Obecnie (2017-2018) trwa remont wieży ratuszowej, w 2018 r. zostanie zdemontowany zegar astronomiczny.

Na potrzeby praskiego staromiejskiego ratusza (*Staroměstská radnice*), po długich staraniach mieszczan o uzyskanie zgody władcy na budowę, przywilejem króla Jana Luksemburczyka z 1338 r. zaadaptowano jedną z istniejących już kamienic, dobudowując do niej wieżę i kaplicę. Z upływem lat ratusz poszerzano o sąsiednie budynki, wzniesione najczęściej na romańskich fundamentach i wielokrotnie potem przebudowywane, a w XIX w. dostawiono od wschodu nowe skrzydło w stylu neogotyckim (prawie zupełnie zniszczone przez Niemców w 1945 r.). Tak oto ratusz wypełniał niemal całą zachodnią część rynku. Aż do 1547 r. pełnił często funkcję ratusza dla wszystkich miast praskich. Jednak z czasem,

Kup książkę

Poleć książkę

▲ Ruchome figurki Zegara Orloj

szczególnie po 1621 r., rolę, którą odgrywał jako miejsce wyrażania wolnej woli przez prażan, ograniczyli Habsburgowie. Od 1784 r. ratusz stał się siedzibą magistratu zjednoczonej Pragi. W czasie walk i dysput lat 1848 i 1861 prażanie stopniowo wywalczyli wiele swobód politycznych i samorządowych.

▼ Rottův dům ozdobiony malowidłami

Ratusz stał się ogniskiem sił opozycyjnych wobec austriackiego centralizmu. 8 maja 1945 r. podczas walk powstańczych przeciw ustępującym Niemcom budowla została mocno nadwerżona ogniem dział czołgowych. Zginęło wielu obrońców i spłonęła część przechowywanych archiwaliów, m.in. cenne manuskrypty pamiętające jeszcze XIV stulecie.

Najstarszym elementem ratusza jest należący dawniej do Wolfina z Kamienia tzw. dom narożny, do którego na krótko po 1338 r. dobudowano czworokątną wieżę. Po drugiej stronie stały drewniane i kamienne kramy, które po 1360 r. wyburzono i postawiono tu drugie skrzydło z salą obrad rady miejskiej. Kolejny dom odkupiono od kuśnierza Mikšy ok. 1458 r. Na fasadzie można obejrzeć 18 gmerków mieszczarskich rajców. W XIX w. dodano jeszcze przebudowany na początku tego wieku dom Pod Kogutem oraz nowe neogotyckie skrzydło zniszczone w 1945 r.

Najczęściej oglądaną częścią ratusza jest ★ **Zegar Orloj** z ruchomymi figurkami. Jego budowę rozpoczął zegarmistrz Mikuláš

Mała Strana

Najbardziej uroczy z kwartałów Starej Pragi – **Malá Strana** po czesku znaczy tyle, co Dzielnica Mniejsza (Mniejsze Miasto Praskie). Ciesząca się od 1257 r. prawami osobnego miasta dzięki przywilejom Przemysła II, lata świetności przeżywała w czasach Karola IV oraz z w okresie po bitwie pod Białą Górą. Dziś w dzielnicy otoczonej rozległymi obszarami zielonymi i nurtem Wełtawy każdy turysta mający dosyć zgiełku tłocznych ulic starówki oraz jazgotu tramwajów znajdzie nieco spokoju pośród barokowych fasad pałaców i urokliwych, krytych czerwoną dachówką domów. Sporo tu niewielkich placyków, przypałacowych ogrodów, krętych uliczek i zacisznych zaułków.

WARTO ZOBACZYĆ

Poniżej opisano najpopularniejszy szlak wiodący na hradczański zamek. Warto jednak zaznaczyć, że Mała Strana to przede wszystkim uroczy labirynt zaułków i uliczek z bardzo ciekawą barokową zabudową. Dlatego też z myślą o wszystkich, którzy zdecydują się na dłuższy spacer, wskazano również najciekawsze miejsca spoza głównej trasy.

Most Karola na brzegu Wełtawy zamyka **Małostrańska Wieża Mostowa** **Malostranská mostecká věž**; www.muzeumprahy.cz/prazske-veze; XI–II 10.00–18.00, III 10.00–20.00, IV–IX 10.00–22.00, X 10.00–20.00;

Dojazd

- ◆ Tramwajem nr 12, 15, 20, 22 na przystanek Malostranské náměstí, można też dojechać do przystanku Újezd numerami 9, 12, 20, 22
- ◆ linią metra A do stacji Malostranská

bilety 75 Kč, ulgowy 55 Kč, składająca się z dwu połączonych wież. Owo spojenie bramne jest jedyną pozostałością romańskiego mostu zniszczonego w 1342 r. Niższa wieża, nazwana imieniem Judyty, również pochodzi z XII w., choć w dobie renesansu została przebudowana. Wyższą wznosił król Jerzy z Podiebradów w 2. poł. XV w. Wizerunki czeskich średniowiecznych herbów ziemskich kontynuują program heraldyczny wieży z drugiego brzegu.

Podążając ulicą Mostecką, łatwo dojdziemy do **★ Rynku Małostrańskiego** (*Malostranské náměstí*). Zabudowa tego terenu sięga X w., chociaż rynek w obecnym kształcie pojawił się dopiero w 1869 r., z połączenia dwu placów: Górnego, arcyksięcia Stefana (czyli dawnego XVI-wiecznego rynku włoskiego, zwanego tak od zamieszkującej go gminy kupców italskich), i Dolnego, niegdyś placu Radetzky'ego (w latach 1859–1918 stał tutaj brązowy pomnik marszałka – dziś w lapidarium Muzeum Narodowego). Mała Strana była osadą, która rozwinęła się u stóp zamku. Wielokrotnie padała ofiarą niszczycielskich sił pożarów (największy w 1541 r.) czy ataków oblegających wojsk (husyci w 1419 r.). Stąd brak tutaj zabudowy średniowiecznej i niewiele pozostało z czasów renesansu. Warto zatrzymać się na rynku na małe co nieco – kilka karczm i restauracji kryje się w podcieniach *náměstí*.

Przy ulicy Mosteckiej warto zobaczyć **Dom Saski** (nr 55), należący do rezydujących tu za Karola IV książąt. Na miejscu domów nr 45–47 istniała w średniowieczu siedziba biskupów praskich. W XII w. biskup praski przeniósł się tutaj z zamku i rezydował aż do czasu wojen husyckich.

Z okresu minionej świetności budynku pozostała jedynie przebudowana wieża biskupa Jana IV z Dražic (1. poł. XIV w.). To tu mieszkali także od 1344 r. arcybiskupi Pragi i całych Czech. Rezydencji nie odbudowano ze zniszczeń wojennych 1419 r. Nie było komu tego uczynić, ponieważ od 1431 r. tron arcybiskupi był pusty. Gdy zaś w 1561 r.

wreszcie go obsadzono, biskup znalazł już miejsce u boku arcykatolickich Habsburgów na zamku. Naprzeciw, pod nr. 277, wznosi się późnobarokowy **pałac Jana A. Kaunica** (*Kaunický palác*).

Nad rynkiem dominuje monumentalna bryła **kościół św. Mikołaja** (*kostel sv. Mikuláše*), w którym u schyłku XVIII w.

koncertował sam Mozart. Dziś, podobnie jak w kościele staromiejskim pod tym samym wezwaniem, regularnie odbywają się koncerty. Kościół powstał w dobie dojrzałego baroku na miejscu XIII-wiecznej świątyni – stawiano go niemal pół wieku (1704–56). Jego budowniczymi byli wybitni architekci: Krzysztof (ojciec) i Kilián Ignácý (syn) Dientzenhoferowie. Korpus kościoła autorstwa ojca zdobi wyniosła, smukła dzwonnica zaprojektowana przez zięcia (Karla Lurago) i potężna kopuła – dzieło syna. Na dzwonnicy znajduje się piękne wyobrażenie herbu Małej Strany z 1755 r. Od południa do świątyni przylega budynek dawnego kolegium *Societatis Jesu* (2. poł. XVII w.). Wewnątrz trzeba zobaczyć monumentalne **freski** ilustrujące żywot św. Mikołaja (ponoć największe w Europie – zajmują ok. 1500 m²). Pora obejrzeć domy otaczające rynek Małej Strany. Naprzeciw fasady kościoła św. Mikołaja warto zwrócić uwagę na trzy domy. Pod nr. 37 stoi barokowy, kilka razy

przebudowywany **pałac Kaisersteinów** (*palác Kaisersteinský*) z umieszczonym na balkonie herbem rodziny (1720). Budynek wieńczy attyka z alegorycznymi rzeźbami czterech pór roku. Obok, pod nr. 36, znajduje się **Dom u Splavínu**, w którym mieściła się już ok. 1502 r. typografia Bartłomieja z Netolic, a później kolejna drukarnia Jana Arnolda z Dobroslavína (2. poł. XVII w.). Dziś warto obejrzeć na barokowej fasadzie duży fresk ze sceną Ukoronowania Marii Panny (ok. 1720). Na parceli nr 35 wznosi się gmach **dawnego ratusza** Małej Strany. Sięgający swymi dziejami XV w. budynek w dzisiejszym kształcie reprezentuje styl późnorennesansowy (1617–30). Wewnątrz mieści się *Malostranská beseda*, organizująca wiele ciekawych imprez kulturalnych (np. koncerty, wystawy). Jedną z pamiątkowych tablic przypomina, że w tym niegdyś najświetniejszym obiekcie miasta spisana została w 1575 r. tzw. konfesja czeska jako wyraz

▼ Kościół św. Mikołaja z imponującymi wieżami

Kup książkę

Poleć książkę

Nowe Miasto

Tym razem czeka na nas niezwykła, zróżnicowana architektonicznie wielkomijska dzielnica – Nowe Miasto (*Nové Město*). Nazwano je Nowym w opozycji do istniejącego obok starszego miasta, zwanego odtąd Starym. Zostało założone przez Karola IV w 1348 r.

Dojazd

Najłatwiej dojechać na Plac Wacława metrem – linią A (stacja Muzeum lub Můstek) lub tramwajami nr 3, 5, 6, 9, 14, 24 (przystanek Václavské náměstí)

HISTORIA

Nowe Miasto zaprojektowano z wielkim rozmachem; szersze od staromiejskich ulice i łączący je system placów w zamyśle władcy Czech miały dać nowy blask jego *opus vitae* – wielkiej praskiej rezydencji. Jednak w planach powstania miasta od początku tkwił błąd – projekt był zbyt szeroko zakrojony, nie do udźwignięcia jak na wątłe finansowo barki krajów czeskich, zwłaszcza gdy następcy Karola przestali

▼ Kamienice nad Weltawą, a z prawej Tańczący Dom

Kup książkę

Poleć książkę

nosić cesarską koronę. Dodatkowo za sprawą dość niewygodnego sąsiedztwa miast – Nowego i Starego – i wynikających z niego sporów oraz niszczącej konkurencji, przez długie lata nie można było położyć kresu niesnaskom. Próby zjednoczenia miast z lat 1367–77, 1421–24 i 1518–28 nie powiodły się.

Stopniowo, u progu nowożytności, największe i najludniejsze Nowe Miasto stawało się też najgorszym miejscem nadweltańskiej metropolii. Tu koncentrowała się drobna wytwórczość i rzemiosło, gnieździła się najuboższa warstwa mieszkańców Pragi, a co za tym idzie, Nowe Miasto ogniskowało wszelkie tendencje odśrodkowe

i przyciągało skrajnie radykalne ruchy społeczne (to stąd wszak wziął początek tak ważny dla dziejów Czech ruch husycki).

Podziały feudalne i średniowieczne przywileje stopniowo zanikły w XVI i XVII w. W 1784 r. Nowe Miasto straciło swą niezależność. Stulecie XIX przyniosło inwestycje i przebudowę cuchnących zaułków oraz zmruszałych domostw biedoty. Punkt ciężkości nowej Pragi przesunął się na południe od Rynku Staromiejskiego. Dzielnica stała się na powrót prawdziwie Nowym Miastem. W miejscu, gdzie stoimy, widać to doskonale – skrzyżowanie ulic: Národní třída, Na Příkopě i Václavské náměstí, zwane od kształtu, w jaki się układają, to **Złoty Krzyż**. Miejsce

Kup książkę

Poleć książkę

Wyszehrad

Wyszehrad (Vyšehrad, z czes. 'wysoki zamek') to interesujące miejsce położone z dala od zgiełku wielkomiejskiego centrum, cichy zakątek głęboko przesiąknięty historią. Przede wszystkim jednak to czeska nekropolia, gdzie spoczęli najwięksi bohaterowie narodu.

HISTORIA

Legenda wiąże powstanie grodu z mityczną Libuszą i początkiem Pragi. Rzeczywistość jest jednak inna. Wyszehrad jako gród powstał w opozycji do hradczańskiego zamku, kiedy w X w. na krótko za swą siedzibę obrał go Bolesław II. Ponownie taką samą funkcję wzgórze pełniło w 2. poł. XI i na początku XII stulecia, kiedy gród został przebudowany z drewnianego na kamienny. W 1070 r. erygowano kapitułę zwaną wyszehradzką i właśnie tu

Dojazd

Najwygodniej dotrzeć tu metrem linii C (stacja: Vyšehrad). Mijamy praskie Centrum Kongresowe i docieramy na wzgórze wyszehradzkie od strony bramy Leopolda. Można skorzystać z nieco dłuższej trasy i zacząć wędrówkę na skraju górnego Nowego Miasta, na Palackého náměstí (dojazd tramwajami nr 2, 3, 4, 10, 16, przystanek: Palackého náměstí, lub metrem B, stacja: Karlovo náměstí – wyjście na Palackého náměstí).

swą główną rezydencję miał pierwszy król czeski Wratysław II.

Rozkwit gród zawdzięcza przede wszystkim Karolowi IV, którego matka miała tu rezydencję. Wielki król i cesarz tu właśnie ustanowił początek drogi królewskiej. Za czasów Karola, ok. 1350 r., Wyszehrad został także na nowo obwiedziony murem obronnym.

▼ Brama Leopolda prowadzi do parku Wyszehradzkiego

Kup książkę

Poleć książkę

PROGRAM PARTNERSKI

GRUPY WYDAWNICZEJ HELION

- 1. ZAREJESTRUJ SIĘ**
- 2. PREZENTUJ KSIĄŻKI**
- 3. ZBIERAJ PROWIZJĘ**

Zmień swoją stronę WWW
w działający bankomat!

Dowiedz się więcej i dołącz już dzisiaj!

<http://program-partnerski.helion.pl>

GRUPA WYDAWNICZA
 Helion SA

Travelbook to Twój niezastąpiony towarzysz podróży. Wskaże Ci najważniejsze atrakcje, podpowie, czego szukać poza głównymi szlakami, i wprowadzi w świat miejscowych obyczajów. Znajdziesz w nim opisy najciekawszych regionów i miast, a sprawdzone informacje praktyczne umożliwią staranne zaplanowanie podróży.

Praga

całkowicie zasłużenie uchodzi za miasto o wyjątkowej urodzie. Na każdym kroku napotyka się pamiątki jej wspaniałej przeszłości. Trudno zliczyć miejsca bezbłędnie kojarzone z czeską stolicą: Hradczany, most Karola, Złota Uliczka, plac Waclawa... Współczesna Praga tętni życiem bijącym z maleńkich galerii, gwarnych piwiarni, nastrojowych knajpek i nie przestaje fascynować turystów zapełniających tłumnie wąskie uliczki miasta.

Zamek i katedra na wzgórzu

Mosty i **nabrzeża Wełtawy**

Zabudowa **Starego Miasta**

i **Małej Strany**

Dzielnica **żydowska**

Czeska **kuchnia** i piwo

Księgarnia internetowa:
<http://bezdroza.pl>

Zamówienia telefoniczne:
0 801 339900
0 601 339900

 Bezdroża

Sprawdź najnowsze promocje:
● <http://bezdroza.pl/promocje>
Przewodniki najchętniej czytane
● <http://bezdroza.pl/bestsellery>
Zamów informator podróżniczy:
● <http://bezdroza.pl/newsletter>

Helion SA
ul. Kościuszki 1c, 44-100 Gliwice
tel.: 32 230 98 63
e-mail: bezdroza@bezdroza.pl
<http://bezdroza.pl>

ebook dostępny wyłącznie na:
ebookpoint.PL

ISBN 978-83-283-4117-3

Cena 26,90 zł